

GAZETA TRANSILVANIEI.

Apare în fiecare zi de lucru.

Abonamentul: pentru Austro-Ungaria pe an 24 cor., pe 1/2 an 12 cor., pe 1/4 an 6 cor. Pentru România şi străinătate pe an 40 franci, pe 1/2 an 20 franci, pe 1/4 an 10 franci. Număr de Duminecă 8 franci pe an.

Redacţia,
Tipografia şi Administraţia:
BRAŞOV, PIAŢA MARE Nr. 30.
Telefon: Nr. 226.

Pentru Braşov pe an 20 cor., pe 1/2 an 10 cor., pe 1/4 an 5 cor. Cu dusul acasă: abonamentul regulat. Un număr 10 bani. Inserate: un şir peti 20 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarif şi învoială. — Reclame pe pagina a 3-a un şir 20 bani.

Pentru luminarea poporului.

Deşteptarea şi luminarea poporului nostru trebuie să fie una din ţintele principale ale fiecărui cărturar român. Pentru ajungerea acestui scop, trebuie să ne folosim de toate mijloacele cinstite. De aceea dăm loc părerilor de mai jos, comunicate de un bărbat, care trăieşte în mijlocul poporului şi cari ţintesc a împrăştia raze de lumină în popor, în cadrul „Asociaţiunii”, prin despărţămintele ei.

Iată aceste păreri, asupra cărora atragem atenţia celor chemaţi:

Aproape în fie-care număr de ziar, apar articlii despre activitatea „Asociaţiunii”, dar mai tot într’atâta aflăm plângeri despre puţin interes ce se observă faţă de Asociaţiune, atât din partea poporului, cât şi dela inteligenţi. Şi cu drept cuvânt.

Sunt sate, ba ținuturi întregi, cari numai de prin ziare au auzit despre o așa zisă „Asociaţiune”, dar că ce o fi aceia, nici ideile n-au. Ori cât te-ai trudi a explica senzul și mernia „Asociaţiunii”, că nu te înțeleg sau nu vreau să te înțelegă.

Așa-i poporul de rând, nu mă mir, de oare-ce el numai atunci pricepe, când, așa zicând, și pipăe. La inteligenți nu putem presupune nepricepere, ci numai o tristă și detestabilă nepăsare.

Se naște întrebarea că: putea-s’ar înălțarea această stare ori ba—și dacă da, care ar fi mijlocul mai ducător la scop?

Ca răspuns, fie-mi permis ca în cele mai jos înșirate să-mi expun și eu o modestă părere, în bună speranță, că dacă va fi acceptabilă, cel puțin în parte, cercurile conducătoare ale „Asociaţiunii” vor și face pașii de lipsă.

Ca unul ce trăiesc în mijlocul poporului, și-i cunosc firea și aplicările lui, atât fizice cât și psihice, știu din experiență, că el numai atunci se însuflește de un lucru, când îl

vede, aude și pipăe, atunci da, se însuflește și odată pornit, cu greu se va mai abate dela calea apucată, ori cum ar vrea cine-va să-l desmânte. — La din contră, fie scopul cât de nobil, dă din umăr și zicându-ți parcă a batjocură: „apoi d-le, am mai auzit noi dal-deastea, dar n’am avut nici o haznă”, și își vede de drum.

„Asociaţiunea”, spre mai marea ușurare întru ajungerea scopurilor ce urmărește, este împărțită în despărțăminte

Unele din acestea au dezvoltat puțină activitate, altele mai de loc.

E drept, că cei mai mulți, dintre cei aflători la conducerea despărțămintelor, preferind unei activități culturale o comoditate patriarhală, au lăsat toată greutatea numai în sarcina alor 2—3 persoane, de regulă directorului și secretarului, cari pe lângă toată bunăvoința n’au putut și nu pot satisface cerințelor de activitate ale „Asociaţiunii”.

La ajungerea unui astfel de scop, precum este și al „Asociaţiunii”, se recere sprijinul și munca tuturor membrilor săi, avându-și fie-care rolul său bine precizat, din marginile căruia, sub pedeapsă de disciplină, la nici un caz să nu-i fie ertat a se abate.

Atunci, numai atunci, muncind cu mic cu mare vom putea culege roadele unei culturi naționale.

Una dintre cele mai ducătoare la scop, ar fi și următoarea cale:

Fie-care comitet desp. să numească dintre membrii desp. sau eventual și dintre nemembrii, atâtea persoane capabile, cari ar avea de preles, disertat etc., câte comune sunt în despărțământ, în cas de lipsă însă o persoană ar putea prelege și în două comune mai apropiate, la nici un caz însă în comuna sa.

Paușalul de călătorie (60 fil. per

chilometru) să se restituască, altfel de spese însă nu.

Temele de preles, disertat etc. să se aleagă exclusiv din partea comitetului, care le va împărți la cei aleși spre lucrare; aceștia lucrarea lor să o înainteze din nou comitetului spre cenzurare și numai după aceea să se retrimite persoanei respective, comunicându-i cu această ocaziune timpul și locul unde are a-și ținea prelegerea.

Aceasta procedură ar avea de urmare, că înainte poporului, nu s’ar ceti o lucrare făcută numai la întâmplare; ci fie care s-ar trudi a lucra un operat cât să poate de bun.

Comitetul va încunoștiința despre ținerea conferinței ori prelegerii pe preotul resp. comune, pentru de a pregăti poporul din bună vreme.

Cu astfel de ocaziuni să pot face și petreceri cu producțiuni corale și teatrale.

Esmisul (conferențiarul, prelegătorul) va avea să constate cu ocaziunea aceasta:

a) Sunt în comună membrii la „Asociațiune” ori ba? Dacă da, satisfac datorinței de membru și întrucât?, eventual să și încasseze taxele dela membrii. Să stăruie pe lângă popor a se face membrii cel puțin ajutători. Pe preot, învățător ori alți intelectuali să-i forțeze așa zicând moralmente a se face membrii ordinari.

Să întreprindă o colectă benevolă în favorul Asociațiunii. „Picătură cu picătură face lacul mare”.

b) Sunt în comună instituțiuni culturale, economice ori altfel? Cum prosperează acelea? Dacă nu sunt, să stăruiască la înființarea aceloră, chiar cu ajutorul material al „Asociațiunii”. Pe cele ce sunt încă să le sprijinească.

Despre toate acestea, precum și despre demersul conferinței să facă raport detaliat, care subscris de con-

ferențiar, preot și o altă persoană, dimpreună cu taxele incurse cel mult în 3 zile să-le subștoarnă comitetului desp. Din acest raport, comitetul va constata, care comună, ce și întru cât are lipsă de ajutorul „Asociațiunii” și va și face pașii de lipsă.

Conferințele resp. prelegerile să se țină cel puțin de câte trei ori în fiecare comună. Odată într’un an însă, într’un centru, unde cu ușurință să poate aduna poporul din 3—4 comune, să se aranjeze proiecțiuni cu Schiopticonul. Timpul cel mai acomodat pentru ținerea prelegerilor resp. conferințelor sunt lunile: Septembrie, Octombrie, Faur și Mărtisor-April (sărbătorile sf. Paști). Vara, participarea la adunările despărțămintelor e anevoioasă, din pricina lucrului de câmp.

Purcezând astfel, vom trezi în popor dorul de învățură și atunci cu succes vom putea începe cu așa numita „școală de adulți (analfabeți)”. Cu a treia conferință să va asista și la examenul de analfabeți, împărțind din partea „Asociațiunii” diferite cărți folositoare.

Fondul material al Asociațiunii încă va crește în mod îmbucurător, atât din taxele de membrii, cât și din ajutoarele intrate prin colectare. Așa s-ar putea încassa și zeci de coroane dintr’o comună, care până acum nu plătea nici batăr 1 filer.

«Strop cu strop,
Fac al mărilor potop.»

Să ne aducem aminte de dorința, durere neimplinită, a mult regretatului Dr. A. Bunea; că dacă fiecare suflet de Român ar jertfi pe altarul culturii numai 1 crucer la an, cât s’ar putea face?

Ei bine, cu colectele întreprinse în fiecare comună de trei ori, oare nu se ajunge și acest scop?

Efectul unei activități, urmărită

MOILETONUL «GAZET. TRANSILVANIEI»

Domnu-Cristos și Sfântu-Petre.

De Selma Lagerlöf.

Era pe vremea când Mântuitorul nostru și Sfântu-Petre ajunseră în Raiu, după ce trăiseră pe pământ și trecuseră pe el prin mulți ani de întristare.

Ne putem închipui ușor bucuria lui Sfântu-Petre.

Să te a.ezi frumos pe înălțimile cerești și să privești de acolo de sus toată lumea sub picioarele tale, e cu totul altceva decât să umbli cersind din poartă în poartă. Ce plăcere să te plimbi în grădina Raiului pentru un om obișnuit, să umble rătăcind și care nu știa chiar, dacă, pe nopțile de furtună, are să găsească un adăpost, ori o să fie silit să aștepte crăpatul de ziuă sub vânturi reci pe ploaie și pe întunerec! În fundul sufletului său Sfântu-Petre nu fusese nici odată destul de sigur, că totul o să se sfârșească cu bine.

Niciodată el n’a putut să scape de îndoială, nici de oarecare neliniște. Dacă Mântuitorul nostru este stăpânul lumii, la ce slujia toată asprimea vieții lor?

Intr’o zi, chiar viața i s’a părut așa

de grea, că era cât pe-acți să piardă nădejdea. Stăpânul nostru îl dusesse la poalele unui munte înalt; și iată că se pun să-l urce, fără ca Sfântu-Petre să știe ce avea să facă acolo. Străbătura orașele, care se întindeau pe poalele acestui munte, apoi castelele, cari erau clădite pe coastă. Nu se opriră nici la locuințele țărănilor, nici la vilele bogatilor și lăsară în urma lor coliba celui din urmă pădurar. Ajuns la marginea, unde muntele se înălța gol, fără copaci, fără tufșuri, trecură prin fața unei chiliuțe, pe care un sfânt de pustnic și-o zidise acolo, ca să vie în ajutorul călătorilor în primejdie. Și se scufundase în nemărginitele câmpii de zăpadă sub cari dorm fâncii pământului; și au atins în sfârșit ghețarii sălbatici, unde o capră sălbatică nu ar fi îndrăznit să se urce. Acolo sus, Mântuitorul nostru a găsit o biată mică pasăre cu gâtul roșu, moartă de frig. El o ridică de jos și o ia cu dansul spre marea mirare a lui Sfântu-Petre. Și și-au cătat de drum înainte amândoi pe gheața cea alunecoasă. Niciodată Sfântu-Petre nu s’a crezut mai aproape de împărăția morții; căci un vânt rece ca moartea și o negură întunecoasă ca moartea îi acoperi și nu mai deosebia nici urmă de fire însuflețită. Și cu toate astea ei nu erau încă decât la jumătatea înălțimii muntelui.

— Să ne întoarcem îndărăt, îl rugă Sfântu-Petre.

Nu încă, răspuse Mântuitorul: vreau să-ți arăt ceva, care are să-ți dea curaj, ca să suferi toate năcazurile.

Și-au urmat dar drumul lor prin ceață până la un zid mare, năpraznic de înalt, care le tăia trecerea.

— Zidul acesta, zise atunci Mântuitorul, face înconjurul muntelui și n’are nici o spărtură pe unde să-l poți trece. Nici o flință viețuitoare n’a văzut și nu va vedea vreodată ce e dincolo de el. Acolo începe Raiul și pe toate povârnișurile sale dorm morții cei fericiți.

Dar Sfântu-Petre avea înfățișarea omului, care nu prea crede în ce i se spune.

— La spatele acestui zid, adăugă Mântuitorul, nu mai sunt întunecuri, nici vânturi înghețate ca aici, ci o vară vecinic verde și străluciri de soare și de stele.

Sfântu-Petre nu putea deloc să-și ascundă îndoiala. Atunci Mântuitorul luă pasărica găsită pe gheață și îi dete drumul dincolo de zid; și îndată după aceea Sfântu-Petre auzi ciripitul și cântecul vesel a unei pasări domnești și nu-i fu mică mirarea lui. El se întoarse spre Domnul și-i zise:

— Să ne scoborâm pe pământ și să suferim acolo tot ce-o trebui să suferim. Adevăr mi-ai zis: Este un loc, unde moartea e învinsă de viață.

Se scoborâră deci și-și reluară din nou viața lor rătăcitoare și durerosă. Și au trecut mulți ani, înainte ca Sfântu-Petre să fi mai revăzut zidul Raiului. În tot timpul acesta să multămise să suspine numai după minunatele locuri din lumea cealaltă. Astăzi însă nu mai are nevoie să suspine. A plecat. Și, de dimineață până seara, se adapă la isvoare neseceate de bucurie.

* * *

Cu toate acestea Sfântu-Petre nu era în Raiu decât de vro 15 zile și un inger se apropie de Mântuitorul, care sta pe un tron și, după ce se închină de șapte ori, îi vesti că o mare nenorocire a trebuit să-l lovească pe Sfântul, căci el nici nu mai mănâncă, nici nu mai bea și ochii îi sunt roșii de jur împrejur, ca și când n’ar fi dormit de mai multe nopți.

La această știre, Domnul se sculă și plecă întru căutarea lui Sfântu-Petre. Il găsi foarte departe de acolo, într’un colț pustiu al Raiului, întins pe pământ, cu hainele sfârticate și cu cenușe pe cap.

Mântuitorul văzându-l așa de măhnit, se așeză lângă dansul și-i vorbi ca pe

cu tărie în modul arătat, va fi uimitor. Să va ajunge scopul nobil al „Asociațiunii“, iar ca urmare a luminării poporului va fi deșteptarea și participarea poporului la o politică economică, națională.

R. D.

De preste săptămână.

Apponyi la America.

Contele Apponyi, și-a pachetat catrafusele și a luat frunză în buză spre America, ca acolo să țină americanilor conferințe despre „pacea universală“ și foloasele ei pentru popoarele din lume. Tocmai aceasta temă și-a ales-o vestitul conte. El, care acasă, în Ungaria, prin legea școlară de maghiarizare a învrăjbit și copilașii din sânul mamelor nemaghiare, el s'a ales să vestească pacea în lumea nouă. Dar s'au găsit și în America oameni, carisă smulgă larva fariseismului de pe obrazul curajosului conte, și să-l arate lumii de acolo în adevăratele-i culori, desbrăcat de penele false, cu cari s'a întorțonat la plecare.

Marele ziar „Cleveland Leader“ din America, între altele spune americanilor: „...vor avea ocaziune să afle și să-și poată face închipuire, că ce fel de om este Apponyi, care se pretinde apostolul păcii. Un apostol al păcii universale? Un progresist? Nu! ci Apponyi, acel om pe care îl vor zugrăvi nemaghiarii, ca un apăsător al naționalităților din Ungaria, un reacționar, om cu haina întoarsă — Apponyi e contra votului universal. Pentru-ace contele Apponyi n'a vorbit despre pace mai întâiu acasă la el?“ — întreabă editorul Pankuch!...

El este un egoist, care lucră numai pentru gloria lui însuși. — „El a fost contra votului universal în Ungaria, el a dat ordin, ca întreaga populație a Ungariei să vorbească și să învețe numai limba ungurească!“ El, Apponyi intru adevăr este un reacționar și nici decum un progresiv!“ declară Svark.

Pentru ce Björnsterne Björnson a refuzat să ia parte la conferința de pace din Haga, la care a luat parte și contele Apponyi?

Acel poet nu a vrut să fie de față cu Apponyi, știind, că nu e aceea ce se pretinde a fi.

Ziarul „America“ organul societăților românești încă i-a pregătit patul marelui Apponyi. Il întitulează „Ucigașul culturii românești“ și zice: „Apponyi la America!! La auzul

acestor trei cuvinte Ungurii emigrați aduc osanale acestui fariseu, ridicându-l în înălțimea cerurilor, iar pe de altă parte, neamurile slave se pregătesc cu demonstrații în contra lui. Minciuna politică și adevărul național, de astădată vor fi pusă față în față și lumea americană de aici își va putea face o părere cât de mică despre politica nenorocită din Ungaria“.

În Chicago vestitul leader al păcii, contele Apponyi a fost înhățat de socialiști și ciomăgit și anume nu de socialiștii streini, ci de socialiștii unguri, aflători în America. Ei văd în el, ceea ce este în adevăr, reprezentantul sistemului oligarhic-feudal din Ungaria, care exploatează poporul și-l silește a lua lumea în cap. Afară de aceasta era să se facă și un atentat de bombe contra lui. Se telegrafiază din Chicago, că cu ocazia unei conferințe, ținută acolo de contele Apponyi, socialiștii unguri au provocat desordine, în cursul căreia au fost mai mulți răniți. S-au făcut mai multe arestări.

Sub podul sălei dela Academia de Bele Arte, unde contele Apponyi urma să țină o conferință, s-au găsit două bombe. Filturile erau potrivite în așa fel, încât bombele ar fi explodat cu o jumătate de oră mai târziu. Poliția a înconjurat imediat edificiul Academiei, arestând toate persoanele suspecte. Contele Apponyi a fost însoțit de poliștiți atât la sosire cât și la plecare. Explozia bombelor ar fi fost o adevărată catastrofă, căci ar fi pierit o mulțime de oameni.

Călătoria împăratului Wilhelm la Roma.

Deși anumite foi italiene și germane, publicau, știri, că împăratul Germaniei nu va merge la Roma cu prilejul sărbătorilor semicentenarului și că numai principii moștenitori vor sosi acolo în Aprilie spre a prezenta regelui felicitările, — totuși „Kölnische Zeitung“ scrie: „S-a comis o greșală, când s'a început o discuție în chestia călătoriei împăratului Wilhelm la Roma, — de oare-ce s'a ajuns prin aceasta la un rezultat contrariu, decât acela care s'a așteptat. Deslegarea acestei chestiuni a devenit și mai gravă, de oare-ce Germania dorește să întrețină relațiuni amicale cu Italia. Chestia aceasta trebuia să o deslege guvernul și nu trebuia să se creeze o situație critică împăratului.“ Pe de altă parte o telegramă din Roma anunță, că împăratul Wilhelm, va sosi la Roma în 18 Aprilie.

Ferberile din Turcia.

O depeșă a valiului din Monastir spune, că trupele grecești și turcești au schimbat focuri în zona graniței de lângă Domenikon. Lupta a durat o oră. Au participat la luptă și civili greci. Un Evzon a fost ucis. Din informațiunile Porței rezultă, că Grecii dublează garnizoana tuturor posturilor dela graniță. Însărcinatul de afaceri turc a cerut guvernului grec să ia măsuri spre a se evita reînnoirea incidentelor. — Trupele turcești au tras focuri contra unor Muntenegreni, cari trecuseră granița cu tot avertismentul ce li-se dase. Doi Muntenegreni au fost uciși.

Ziarele din Berlin primesc telegrame cu datul de 26 Februarie, că o baterie destinată pentru Yemens'a revoltat și soldații au refuzat să plece. Comandantul corpului a ordonat înconjurarea cazărmei dela Ildiz Kiosc pentru a pedepsi pe rebeli. Populația a fost încunostințată să nu se sperie, dacă se vor trage focuri în timpul nopții.

Sfârșitul unui ordin.

Din capitala Serbiei se anunță, că guvernul sârbesc va sista ordinul Tacova, ca întemeiat de dinastia Obrenovici și în locul aceluia va întemeia un nou ordin al coroanei. Purtătorii actuali ai ordinului în desființare, vor avea dreptul să-l poarte și mai departe.

Semicentenarul regatului Italiei și Vaticanul.

Cu ocazia marilor serbări, ce se vor face la Roma în Aprilie s'a pus încă de pe acum chestiunea vizitelor Suveranilor în cetatea eternă, în raport cu atitudinea Papei. Din fericire chestiunea aceasta foarte delicată, a rezolvat-o Papa Piu X... îmbolnăvinduse. Fiind foarte grav indispus, încă din luna trecută, probabil pentru că vor ținea serbările semicentenarului, Vaticanul a renunțat la exigența sa, ca suveranii sosiți la Roma, să treacă la Quirinal, dând mai întâi pe la Vatican. Bine înțeles, dacă vre-un monarh prea zelos ar vrea să dea mai întâi pe la Vatican, prea probabil că va fi primit cu brațele deschise. Dar Vaticanul nu cutează să sperie atâta bună voință în timpul de față, din partea eventualilor vizitatori încoronați.

Chestiunea acestor vizite deși s'a simplificat considerabil prin boala Papei, totuși ea nu e tocmai atât de simplă, pe cât se pare. Positiv liber este ori care suveran de a nu da pe

la Vatican, venind la Roma; dar Vaticanul va ține socoteală de fiecare domnitor, care se va fi dus la Quirinal. Între suverani, acela asupra căruia în special și-a fixat privirea Vaticanul, e împăratul Wilhelm II. Lucru demn de relevat! De un timp încoace și împăratul german e bolnav; vederea i-a slăbit, așa încât săptămâna trecută a trebuit să se servească de ochelari.

Curioasă coincidență între boala lui și a Papei!

Din cauza indispoziției destul de grave a suveranului german, se sunește că Wilhelm se va duce la Corfu, unde clima e blândă și dulce pentru iritațiunea laringienă de care suferă. Dar dacă se va îndrepta starea sănătății sale, duce-se-va la Roma, când va fi atât de aproape de Italia și când Italia contează absolut pe prezența lui la Roma? Iată chestiunea gravă a momentului. Dacă nu se va duce, va indispupe profund toată Italia; dacă se va duce, va indispupe toată lumea catolică!

Ce e de făcut într'o dilemă ca aceasta?

Încoronarea regelui Angliei.

Din Londra se anunță: Partidul irlandez a adoptat o moțiune, prin care declară, că membrii partidului văd cu părere de rău, că timpul nu a sosit încă când ar putea sărbători încoronarea regelui Angliei, împreună cu ceilalți reprezentanți ai suveranului. Totuși, partidul trimite felicitările sale cele mai cordiale regelui George și e convins, că poporul irlandez ar primi pe regele cu cea mai mare cordialitate, dacă s-ar hotărâ să viziteze Irlanda.

Conștiu partid!

ȘTIRI.

— 17 Februarie v.

AVIZ! Rugăm onoratul public ca înainte de a-și procura cele de lipsă pentru primăvară, să viziteze magazinul nostru, unde să află cele mai moderne articole de dame și domni.

La dorință trimitem mustre. Trusouri complete, pregătim costume de dame și domni.

Frații Simay.

Conferențele «Asociațiunii» în Brașov. Duminecă în 5 Martie n. după prânz la oarele 6 va ținea d-l Dr. Horia Petrescu, o conferință în sala cea mare a gimnaziului nostru. Tema aleasă: »Ce înfluență pot avea curentele teatrale de azi asupra mișcării noastre teatrale?« Aceasta este a patra conferință, ce se va ținea sub auspiciile despărțământului Brașov a »Asociațiunii« noastre.

vremurile, când umblau la drum împreună prin aleanurile lumii.

— De unde îți vine întristarea aceasta întrebă El?

Sfântu-Petru, de multă inimă rea, nici nu putea răspunde.

— De unde-ți vine întristarea ta, îl întrebă din nou Domnul?

Drept orice răspuns Sfântu-Petru își smulse coroana de aur de pe cap și o așvârți la picioarele Mântuitorului, — ceia ce însemna, că se lipsește de partea lui de slavă și de strălucire.

Domnul înțelese, că desnădejdea îi luase mințile servitorului său și nu arăta nici o mânie.

— Mărturiseste-mi ce te chinuște, îi zise el tot cu dulceață și cu un glas blajin.

Atunci Sfântu-Petru se sculă dintr'o săritură, și Mântuitorul văzu că el nu era numai desnădăjduit, dar că era și furios.

— Vreau să părăsesc slujba ta! strigă Sfântul. Nu mai stau în Raiu nici o zi mai mult.

Domnul încercă să-l potolească, cum avea obiceiul s'o facă în vremurile de odinioară.

— Negreșit, zise el, că o să te las să pleci; dar trebuie mai întâi să-mi încredințezi pricina nemulțumirii tale.

— M'așteptam să fiu mai bine răs-

plătit pentru câte năcazuri am îndurat acolo jos, pe lumea cealaltă, zise Sfântul Petru.

Amărăciunea nu-i mai încăpea în suflet. Domnul pricepu aceasta și nu-i arăta nici o mânie.

— Îți mai spun încă odată, că ești liber să te duci unde vrei, dar povestește-mi întâi ce lucru te mănănește.

Sfântu-Petru se hotărâ în sfârșit să vorbească:

— Aveam o mamă bătrână; ea a murit de câteva zile.

— Înțeleg acum întristarea ta, zise Domnul. Tu suferi pentru că nu era în Raiu.

— Așa e, răspuse Sfântu-Petru izbucnind într'un hohot de plâns. Așa e... găsesc că aș fi meritat destul, ca ea să fi venit aici.

Dar Domnul, auzind aceste vorbe, se întristă și el la rândul său, căci mama Sfântului-Petru nu era dintre acelea, care să aibă dreptul de a intra în Raiu. Ea nu se gândise toată viața ei decât să strângă bani și, când săracii se opreau la poarta ei, nu căpătau nici vr'un gologan, nici vr'o bucățică de pâine. Mântuitorului îi veni foarte greu să-i spuie lui Sf. Petru, că mama lui fusese prea sgârșită, ca să se bucure de fericirea de apoi.

— De unde știi tu, că mamei tale i-ar plăcea să trăiască printre noi?

— Mai bine ai mărturisit curat, că nu vrei s'o speli de păcate, strigă Sfântu-Petru, căci mă întreb: cui nu i-ar plăcea să petreacă aici?

— Acela care nu simte bucurie din bucuria altuia, n'ar putea să-i placă în Raiu, răspuse Domnul.

— În cazul acesta răspuse, Sfântul, cunosc eu și pe alții afară de mama, care n'ar avea ce căuta aici.

Mântuitorul înțelese, că aici voea să lovească în El și deplânse această durere, care orbia pe Sfântu-Petru până într'atât, încât să nu mai știe nici să-și păzească limba. A crezut pentru un moment, că o să-i pară rău Sfântului pentru îndrăzneala lui. Dar nimic.

Atunci Domnul chemă un inger și-i porunci să se scoboare în Iad și să aducă pe mama Sfântului.

— O! zise Sfântu Petru, lasă-mă să văd și eu!

Domnul îl luă de mână și-l duse pe o stâncă răpoasă, care se lăsa pe o prăpastie și de unde numai aplecându-se putea să văd iadul.

La început Sfântu-Petru, nu deosebia nimic, ca un om care s'ar fi uitat în fundul unui puț. O gură enormă, fără fund

se deschidea înaintea ochilor lui. Cea din-tâi lumină, care se despărți de acest întunec, a fost ingerul. El se scobora cu aripele lui desfăcute, pentru ca să nu cadă prea repede.

Cu toate acestea, îndată ce privirile lui se obicinuiră cu întunerecul, Sfântu-Petru începu să-și dea socoteală de genuna fără fund, unde zăceau și putreziiau cei pedepsiți. Ingerul își urma scoborârea acolo încet, încet.

— Numai de s'ar putea urca cu mama, suspină el!

Domnul se uită la Sfântu-Petru cu ochii lui mari și triști.

— Nu e sarcină, pe care ingerul meu să n'o ridice, zise el.

Prăpastia era așa de adâncă, că nici o rază de soare nu pătrunsese acolo până atunci. Acolo domnia o noapte vecinică. Sborul ingerului însă arunca acolo puțină lumină, pentru că Sfântu-Petru deosebi din ochi un immens pustiu negru, sbrălit de stânci și de pietre ascuțite, printre cari luciau niște ape mohorâte. Și pretutindena de aceste stânci goale și de aceste pietre se agățaseră nenorociții. Se cățăraseră pe ele în nădejdea că ar putea scăpa din prăpastie și stau acolo ca împetriți de desnădejde și de groază. Numărul lor, era înspăimântător. Ai fi zis, că fundul acest-

Prelegeri populare în Feldioara. Sub președintele agenturii noastre, d-l farmacist *Basil Perția*, s-au ținut până acum două prelegeri populare, una de d-nul I. Sporea despre »Insemnătatea meseriilor» iar în Dumineca trecută din 13 Febr. v. a vorbit d-l inv. *Nicolae Ilie* despre »Mândrul nostru port românesc». Prelegerea proximală despre »Educațiunea socială» o va ține inv. I. Dima. Fiecare prelegere pe lângă cuvântul de deschidere al președintelui, mai e însoțită și de una sau două declamațiuni și o poveste. Constat, că aceste prelegeri sunt de o mare valoare și folos pentru popor, care le cercetează și ascultă cu mare plăcere și deosebit interes.

Pe lângă aceste instructive prelegeri, din care putem învăța multe și frumoase lucruri, membri ajutători ai desp. în număr de 47 mai așteptăm cu mare dor și cățile populare dela On. comitet central al »Asociațiunii», ca astfel și prin cetirea acestora să avem prilejul de a ne lumina și de a înainta în cultură și bunăstare, de cari mare și neapărată lipsă avem în aceste zile pline de greutate și asupriri. — Corespondentul.

Contra beuterei. Reprezentanța comunei românești din Săsăuș (I. Nocrich) cu unanimitate a adus laudabila hotărâre, că în zilele de Dumineci și sărbători crășmele din comună să stea închise.

Convocare. Comitetul despărțământului Diciosănmărtin al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român, va ține în 5 Martie 1911 la oarele 12 din zi, în comuna Velțiu o prelegere populară, la care invită cu dragoste pe toți aceia din comuna Velțiu și jur, cari doresc înaintarea culturală a poporului român. Diciosănmărtin la 28 Faur 1911. Comitetul despărțământului.

Din Cernăuți ni-se scrie: Marți în 21 l. t. a trecut cu succes excelent rigorozul prim *Constantin Papuc*, originar din Săcele la facultatea noastră teologică, iar în 22 l. t. a trecut examenul fundamental cu rezultat excelent *Andreu Blaga* din Beba veche la facultatea teologică din Cernăuți.

Pescarii bulgari uciși de grănițeri români. Din Sofia se telegrafiază, că Sâmbătă în 25 Februarie, după amiază, în dreptul satului Oșaba de lângă, s-a întâmplat un incident sângeros. Pescarii bulgari *Barbu Pavel*, *Nicola P. Barbu* și *Blora Pasof*, pe când se aflau într-o luntre pescuind în mijlocul Dunărei, grănițerii români au tras focuri asupra lor. *Barbu Pavel* a fost grav rănit, ceilalți doi au fost uciși. Luntrea cu cele două cadavre și cu rănitul, a fost trasă pe malul român.

Nouă fabrică în București. Firma germană de mașini și recuzite agricole »Ganz« din București a întemeiat în București o nouă fabrică, cu a cărei conducere a încredințat pe d-l *Iosif Oncu* inginer-mecanic din Budapesta. Afară de aceasta va mai instala și alte asemenea fabrici, spre care scop decurg pertractări între numita firmă și guvernul român, în privința concesiunilor de vamă și obținerea de terene gratuite pentru clădiri.

Millionarii americani la încoronare. Din New-York se scrie, că cincizeci fa-

mili de milionari americani s-au înțeles să meargă la olaltă la serbările de încoronare în Anglia. Spre acest scop au închiriat dela societatea »Red. Star Line» vaporul grandios »Olympia», pe care au început a-l pregăti pentru călătorie. Opt mii de muncitori lucră ziua și noaptea pe vapor, ca să aranjeze caiutele ca apartamente separate pentru fiecare familie. Cele 50 familii de milionari vor duce fiecare cu sine propriul personal de serviciu. Numai cu adaptarea vaporului pentru călătorie, după gustul milionarilor se va cheltui mai mult ca patru milioane de coroane.

Ajutor văduvelor și orfanilor de meseriași. Camera comercială din Brașov face cunoscut, că din partea ministrului de comerț, se va distribui din fundațiunea »Goldberger» șapte stipendii de câte 300 cor. și un ajutor de 250 cor., văduvelor sărace și orfanilor de meseriași (băieți ori fete, cari n-au trecut de 18 ani, de pe teritoriul comitatelor Brașov, Făgăraș, Sibiu și Târnava mare.) Cererile să se înainteze până la 15 Aprilie c. Informațiuni dela biroul camerei comerciale din Brașov.

Alegerea de protopop în Brașov.

— Raport special. —

Brașov, 2 Martie n. c.

Poporul credincios ortodox din protopresbiteratul Brașovului, și-a esersat azi, prin delegații săi, un frumos drept bisericesc constituțional. Sinodul protopopesic întregit al tractului a săvârșit azi alegerea de protopresbiter. Actul alegerii a fost condus cu tact și înțelepciune de comisarul consistorial *Preacuv. Sa Eusebiu Roșca* și a decurs în deplină ordine și în mod impunător.

După serviciul divin, împreună cu chemarea Sftului Duh și celebrat în biserica Sftului *Nicolae*, membri sinodului protoprezbiteral s'au intrunit la orele 11 în sala festivă a gimnaziului, destinată pentru săvârșirea alegerii. Era de față și un număr public.

D-l comisar deschide ședința electorală cu o frumoasă vorbire, în care relevă în deosebi chemarea unui protopop în viața noastră bisericească-culturală și însemnătatea Brașovului, ca vechiu centru bisericesc al ortodoxiei și al culturii neamului. Vorbirea vom da-o în întregime în n-rul de mâine.

D-l comisar dă apoi cetire ordinului consistorului plenar, prin care a fost numit comisar și încredințat cu conducerea actului de alegere. Se ia la cunoștință.

Pentru orientare, se cetesc dispozițiunile Statului organic, referitoare la alegerea de protoprezbiter, apoi se alege ca notar provizor, membrul sinodului, d-nul *Ioan Pricu*, prof. iar la propunerea comisarului se alege o comisiune verificatoare de 5 pentru censurarea actelor electorale ale membrilor. În comisiune au fost aleși d-nii: I. Broju și I. Maximilian preoți și mireni d-nii: Dr. Nic. Vecerdeea, Aurel Ciortea și Dumitru Căpățina.

Comisia ia actele electorale și se re-trage pentru a le studia, iar până atunci se suspendă ședința.

Terminându-și comisia lucrarea, raportorul d-nul *Dr. Nicolae Vecerdeea* raportează asupra actelor electorale. La propunerea comisiunii se verifică toți membrii aleși, fiind actele electorale în regulă, afară de trei membrii din Brașov-Scheiu, unde alegerea nu s'a făcut în regulă. Aceste trei mandate se nimicesc.

Constatându-se acestea, se alege notar definitiv al sinodului tot d-nul I. Pricu, iar în comisia scrutătoare se aleg d-nii: *Victor Popea*, preot și *Ios. Pușcar* și *Ioan Lengeru*, mireni.

Comisarul comunică numele candidaților, cum și faptul, că comitetul protoprezbiteral, în ședința sa de ieri a fixat candidaturile în ordinea următoare: Dr. V. Saftu, I. Hamsea, V. Domșa.

Restează acum votarea. În șirul alegătorilor se ivește puțină nervozitate, ceea ce se observă în discuția ce s-a făcut asupra modalității, cum să se asigure cel mai mare secret al votării.

În fine votarea se face, conform prescripțiilor, cu ședule. Actul votării a decurs în liniște și regulă. Despoinduse urnele, se constată următorul rezultat:

Votanti în total 68.

Din aceștia au votat: Pentru *Ioan Hamsea* 36; pentru Dr. Vas. Saftu 28; pentru Vas. Domșa 2; bile albe 2.

D-l comisar, exprimându-și bucuria, că alegerea a decurs în regulă, fără incidente supărătoare, declară de închisă ședința sinodului electoral.

D-l Lengeru în numele sinodului aduce mulțumite d-lui comisar pentru conducerea înțeleaptă și cu tact al sinodului electoral.

Convenirea

— »Asociațiunii pentru sprijinirea învățăcelilor și sod. rom. meseriași din Brașov.» —

Brașov, 27 Febr. n. c.

Sâmbătă, în 25 Febr. n. c. s'a ținut în sala hotelului »Central» convenirea Asociațiunii de meseriași, amintită mai sus. A fost o sară cu producții frumoase și deplin succese, astfel că comitetul Asociațiunii, în frunte cu vrednicul președinte, d-nul *Petru Pop* jude de trib. I. p. care a pregătit convenirea, merită toată lauda și recunoștința pentru clipele plăcute, ce le-au procurat numeroasei asistențe.

Convenirea a fost deschisă de d-nul președinte Pop prin o scurtă vorbire, în care a accentuat influența binefăcătoare asupra meseriașilor a astor fel de conveniri.

Programul bogat s'a început cu interesanta și instructiva conferință a d-lui *Romul Frațes*, inv. despre starea meseriașilor la noi. Conferința o publicăm la alt loc al numărului de azi.

A urmat corul de bărbați al Asocia-

țiunii, care dirigeat de d-nul *Romul Ardelean*, inv. a executat cu precizie, în două rânduri, mai multe cântări de-ale noastre.

Învățăcelul de meserie, *Nicolae Giurgea*, îmbrăcat în costum național, a declamat cu mult curaj anecdota de Speranță: »Buzatul la biserică», stărnind haz și multă plăcere în public. Învățăcelul *Giurgea* va deveni cu timpul un apreciat declamator, cum este d-nul *Ilie Savu*, care a declamat frumos și corect »Sentinela română» de Alexandri și o poezie comică. A mai declamat cu mult talent comic d-nul *Dr. Iustin Cl. Iuga* câteva poezii hazlii din Speranță, ca apoi îndată după aceasta să esceleze în vioară, ca solist. D-nul Dr. Iuga, a executat pe violină, cu cunoscutu-i talent muzical, câteva piese din cele mai grele, între cari amintim pieza: »Nu mă abandona» și »Trăimere!» de Schumann. D-nul Iuga a fermecat cu arcușul său publicul, care l-a aclamat frenetic și l-a bizat. A fost viu aclamat și bizat și d-nul *Savu*, cum și drăgălașul învățăcel *Giurgea*. Corul asemenea a trebuit să repeteze câte o piesă de cântare.

Ultimul punct a fost teatru. S'a jucat piesa hazlie de Mărunțeanu: »Un bilet de tramvai», de d-nii *Balea* și *Bratu* și de d-șoarele surori *Elena* și *Maria Aldea*. Jocul lor, predat cu adevărat talent de diletanți, a stărnit mult haz și vii aplauze în public. Producția s'a sfârșit după oarele 11. A urmat apoi în curând dansul, începând cu o horă mare și frumoasă și urmând sprintena »Breză» și alte jocuri românești și streine. Jocul a durat cu multă animație și veselie românească până în zori. Publicul a rămas cu frumoase impresii și plăcute suveniruri de la convenirea bine succasă.

Public a fost mult și ales. S'au observat și câteva costume naționale.

Convenirea aceasta a Asociațiunii a fost a doua. Anul trecut s'a aranjat cea dintâiu de felul acesta și trebuie să constatăm, că convenirea de Sâmbătă a arătat progres față de cea din anul trecut în deosebii ce se ține de producțiune. Credem, că convenirile viitoare vor rămânea la nivelul recerut și publicul le va cerceta în număr tot mai mare.

Pentru aranjarea convenirii de Sâmbătă și succesul ei, a ostenit mult comitetul în frunte cu președintele reuniunii, iar dintre membrii în deosebi d-nul *Ilie Savu*.

Incheiem, zicând: La anu cu bine!

ULTIME ȘTIRI.

Paris, 2 Febr. Președintele republicii *Fallières*, a însărcinat pe senatorul *Monis* fost ministru de justiție în cabinetul *Waldek Rousseau* cu formarea noului cabinet.

Monis are acum vârsta de 65 ani, a fost avocat la *Bordeaux* și ministru de justiție la 1899—902.

tui abis era făcut numai din capete și trupuri. Deaceia și Sf. Petru fu cuprins de o nouă neliniște.

— Să vezi, că n'au s'o găsească, șopti el către Domnul.

Și Domnul îl privi cu aceiași privire tristă ca mai înainte. El știa bine că ingerul are s'o găsească.

Ingerul putea pe d'asupra cu aripile întinse și căuta.

Deodată unul din nenorociți îl zări, sări în sus și ridicând brațele în sus:

— Ia-mă, ia-mă!

Se făcu atunci o mare mișcare în mulțime. Milioane de milioane de ființe se ridicară în sus și chemară pe inger și-și întinseră brațele lor deznădăjduite, spre dânsul. Și țipetele lor răsunară până la Mântuitorul și Sfântul Petru, prin a cărui inimă trecu un fior.

Ingerul pluta mereu pe d'asupra celor pedepsiți și căuta prin toate părțile și cu cât se schimba din loc, cu atât mulțimea se ținea după el ca și când ar fi fost măturată de un vârtej de furtună.

În sfârșit ingerul descoperi pe aceea pe care venise s-o caute. Își strânse cele două aripi și se prăvăli în jos cu repezițiunea unui fulger. Și Sf. Petru scoase un țipet de surprindere și de bucurie, pentru că-l văzu că-și aruncă brațele împrejurul

taliei unei femei bătrâne și o ridică în sus. Și această bătrână era mama lui.

Bine cuvântat să fi Tu, care-mi aduci pe mama, strigă el.

Domnul îi puse încet mâna pe umăr, ca și când ar fi vrut să-l previe, să nu se prea bucure așa repede.

Dar Sf. Petru plângea cu lacrimi de bucurie și nu-și închipula, că ceva l'ar mri putea despărți vr'odată de mă-sa. Și bucuria lui crescuse, când văzu că ingerul n'a urcat-o așa de iute încât să nu dea timp și altor nenorociți ca să se acate de ea și să se urce împreună cu dânsa spre sălășul luminii. Erau vr'o zece sau doisprezece și Sf. Petru se gândea ce mare bucurie o să fie pentru mama sa, când o vedea că a ajutat și pe alte atâtea ființe, ca să scape de vecinica pedeapsă.

Ingerul nu căuta de loc să-și ușureze povara. El nu părea de loc împedat în mers și se ridica repede fără nici o greutate, ca și când ar fi dus la cer o mică păsărică moartă.

Dar iată că bătrâna începu să se desfacă de strânsura nenorociților, care se atârâneră de ea. Nemiloasa bătrână îi lua de mâni și le desfăcea și unul după altul cădeau din nou în prăpastie. Sf. Petru auzia plângerile lor rugătoare, pe care mama sa nu voia să le audă, pentru că

ea nu admitea deloc ca și alții să fie scăpați. Se desfăcea de ei și-i asvârlea în beznă și toată nemărginirea urla de blestemele și de țipetele lor deznădăjduite. Și Sf. strigă către mă-sa, ca să fie mai miloasă, dar ea făcea pe surda și se încapățina în răutatea ei. Și cu cât povara să făcea mai ușoară, cu atât ingerul își încetinea zborul.

O așa de mare spaimă cuprinsese pe Sf. Petru, că picioarele i-se muieră și căzu în genunchi.

Nu mai rămăsese de cât o singură nenorocită cățărată de mama Sfântului. Era o femeie, care o ținea de gât și care o ruga ferbinte, vorbindu i la ureche.

În minutul acesta, ingerul ajunsese așa de sus, că Sf. Petru întinsese deja mâinile, ca să primească pe mama sa. Încă două sau trei datăuri de aripi și ea ar fi atins Raiul.

Dar deodată ingerul își intrerupse sborul și fața lui se făcu mohorâtă ca noaptea. Bătrâna descleștă brațele nenorocitei și o sili să se desfacă de ea; și nenorocitul trup căzu din nou în prăpastie.

Se părea, că ingerul nu mai are putere ca să-și mai miște aripile: își aruncă ochii în jos spre bătrână și privirea lui era adânc măhuită. Brațele lui obosite se întredeschiseră, și o lăsară să se prăbu-

șască ca o sarcină prea grea. Și dintr'o singură bătaie de aripi, își luă zborul spre lumină.

Sf. Petru plângea cu hohote, iar Domnul sta nemășcat lângă dânsul.

— Sfinte Petre, îi zise el în sfârșit, n'aș fi crezut nici odată, că tu ai să verși atâtea lacrimi în Raiu.

Dar bătrânul servitor al lui Dumnezeu ridică capul și răspunse:

— Ce Rai e acesta, unde auzi gemetele celor, care-mi sunt mai scumpi și unde văz suferințele aproapelui meu?

Fața Domnului se posomorî.

— Să fac dar pentru toți un Raiu de fericire și de lumină? zise el. De aceea m'am coborât printre oameni și i-am învățat să se iubească unii pe alții?

Cât timp nu vor face aceasta, nu va fi scăpare de năcazuri și durere nici în cer, nici pe pământ.

(Săpt. p. lit. Trad.)

I. S.

Dar glasul meu răsună surd la urechea ta, iubit coleg și prietin! Pleoapele tale sunt lăsate greu pe ochii tăi iar buzele tale nu se mișcă. Fața ta nemișcată și rece ne spune cu durere adâncă: »*Prea târziu*« și adaugă par'că: v'am chemat să mă scăpați de chinuri mari și grele, dar nu știam că ceea ce mie mi se părea cu neputință, totuși — în mod fatal — avea să se întâmple.

Așa ne zici tu acum cu glas liniștit, căci deodată cu încetarea ultimului gemet de durere ai trecut în lumea »unde nu mai este durere nici întristare«. De acolo privești sbuciumările noastre ale celor cari te-am iubit și nu poți aduce mângâiere sufletelor noastre decât doar zicându-ne cu resemnare: *Ce sunteți voi acum, eu am fost, ce sunteți eu, voi veți fi.*

Dar, iubite, prea crudă este mângâierea ce ne-o dai tu în această lege necruțătoare a firii! Ci spune-ne nouă pentru ce dar atâta sbucium și atâta trudă în pregătirea ta pentru viață! Pentru ce atâta entuziasm și constiențiozitate în munca ta de om făcut și pentru ce darurile, cu cari natura așa de îmbelșugat te-a fost înzestrat?

Pentru ce toate acestea, când așa de curând și-a fost venit să părăsești viața și cariera, pe care a'ât de conștiu și atât de complet și ai implinit-o?

Doamne! ai joc amar și nepătruns al firii!

Tie și-au fost ursite multe amaruri; și multe tempestați a trebuit să învingi tu, neștiut de nimeni. Și tu la toate ai putut opune, numai inima ta simțitoare și bietul tău corp. Te-ai luptat ca un voinic și erai sigur în tine însuși, că vei învinge. Rar, când te cuprindea melancolia în fața altora și ai păstrat până în ultimele clipe nădejdea de mai bine. Dar fatalitatea te-a supus și în acest moment zimbetului tău dureros par'că zice: »*am vrut să mă înșel eu pe mine, dar știam bine că unde am să ajung. M-am făcut datorința și mi-am săvârșit calea prin această viață trecătoare*«

Și așa este! Domnul cel Atotputernic a vrut să fie așa și tânguirile noastre neputincioase rămân în fața poruncii Sale neustrămutate!

Ca oamenii, ca colegi și ca prietini îți aducem iubite ultimul tribut de dragoste și pătrunși de durere pentrustingerea ta așa de timpurie dar și de respect pentru lupta, ce ai luptat, îți zicem un: *Dormi în pace!*

că tocmai *invulările la petrecerea cu jocuri naționale*, ce Comitetul central al »*Asociațiunii*« o aranjează la 5 Martie în favorul *Muzeului «Asociației»* a trebuit să vadă lumina zilei în o tipografie străină (Ios. Drotleff). Oare văzut'am noi vreedată o societate culturală săsească, sau și particulari sași să sprijinească vre'o tipografie românească? Să nu fi fost în stare careva din cele două tipografii românești din Sibiu să eșecute invitările din chestiune în condiții cel puțin egale cu tipografia lui Drotleff? — Să învățăm dela străini, să ținem la ale noastre, să sprijinim toți cei chemați tipografiile românești! — »*Consecuentul*«.

Din ură față de Români. În »Foaia Poporului« din Bucovina cetim următorul caz de sălbătăcie necualificabilă: Gospodarul Petrea Ciulea din Frumosul, s'a întors Miercuri noaptea în 8 Faur 1911 din Suceava dela un termen spre casă. Neavând parale de-ajuns pentru întreaga călătorie până la Vama, și-a cumpărat bilet numai până la Cacica, unde trebuia să se coboare. Ciulea a imprumutat însă în tren bani și a anunțat călătoria mai departe, dându-i conductorului 240 cor. Conductorul i-a dat bilet pentru aceste 240 cor. numai până la Humor. Vrând Ciulea să se deie în Humor jos nu l-a lăsat conductorul, ci l'a lăsat să plece până la Frasin, unde l'a dat pe mâine șefului de gară Georg Kohut. Acesta fără multă discuție a gândit, că e în Asia și i-a aplicat lui Ciulea câteva pămîni, încât l'a umplut sângele. Kohut nu s'a mulțumit cu atâta, ci l'a târat pe Ciulea în oficiul gării, a încuiat ușa și i-a mai dat câteva palme, provocându-l să se spele de sânge. Nevoind Ciulea să tacă aceasta, a trimis Kohut pe servitorul gării să aducă un lighian cu omăt și ținându-l, l'a spălat cu de-a sila. La acest spectacol a fost de față Iohann Korkutzan, un suboficiant de gară. Aceasta s'a întâmplat Joi dimineata în 9 Faur 1911. Kohut a înțeles, că fapta sa n'a fost laudabilă, și a alergat Joi seara până la Frumosul la dl. Müncke, rugându-l să facă împăcare, oferindu-i lui Ciulea 30 de coroane să tacă și să nu facă întrebuintă. — Kohut este neîmpăcatul și neliniștitul agitator crain și această faptă a făcut'o numai din simpla ură față de noi Români.

Petrecere în Panciova

Panciova, la 24 Faur 1911. Încă sub plăcuta impresiune a momentelor petrecute, vă raportez despre concertul, împreună cu producțiune teatrală și dans, ce s-a dat din partea reuniunii române de cântări din Panciova. Acordurile horei încă și acum 'mi sună în urechi, domnișoarele drăgălașe în *costumurile lor naționale* și acum îmi sunt înaintea ochilor și nu-mi vine să cred, că mă aflu în Panciova, unde — aici în imediata apropiere a capitalei Sârbiei — cu puțin timp înainte de aceasta nici a visa nu am cutezat, că vom vedea cândva concert sau petrecere remânească.

Reuniunea română de cântări din loc, la propunerea d-lui preot Stroca și a d-lui Traian Boliaș, interpret român la tribunalul regesc din loc, s'a decis să aranjeze această petrecere.

Împiu pentru pregătire a fost foarte scurt și dacă rezultatul totuși a fost chiar splendid, este a se atribui acelei împrejurări că atât coriștii cât și diletanții au stat la culmea chemării lor și au cercetat zilnic pebele.

Corul abea acum înființat, luptă cu greutate în începutului, însă coriștii și-a dat toată năzuința spre a satisface chemării lor, ceea ce le-a și succes.

Punctul cel mai strălucitor al programei a fost piesa teatrală »Cinel-cinel« predarea căreia nimic nu a lăsat de dorit. Candidatul de advocat d-l Ștefan Mioc precum și comptabilul »Pancioveneii« d-l Ghedrementeș așa ușor se mișcau pe scenă, de credeai că sunt actori de profesiune. Tot așa de bine și-a predat rolul d-șoarele: Aurora Pausan, Tatiana și Cornelia Dimitriev precum și d-șoara Florica Stănilă.

Însă eu abia acum observ, că mi-am început raportul de-andoasele, fiindcă piesa teatrală a fost ultimul punct al programei. Erte-mi-să însă această greșală.

Primul punct a fost »Serenada«, predată de corul bărbătesc sub conducerea d-lui învățător Kovács; al doilea »Steluța« duetul d-șoarelor Tatiana și Cornelia Dimitriev, cari între freneticele aplause ale publicului, și-au achitat debutul spre deplina mulțumire și încântare a tuturor. Acompaniarea de pian a provăzut-o d-șoara Florica Stănilă, o cunoscută măiastră de pian. Poezia »*Dormi în pace*«, predată cu frumos succes de d-l Traian Boliaș.

A urmat »Cât te-am iubit« cântată

cu acompaniare de pian de d-șoara Viorica Murgu. Condei nu e în stare să descrie efectul, ce l-a făcut cântarea numitei domnișoare asupra publicului, chiar pentru aceea nu mă încerc să-i descriu succesul, ci simplu constatez fapta, că după ce aplauzele frenetice ale publicului nu mai voiau să se înceteze, a fost silită să cânte încă o bucată afară de program. A urmat: »*Negruta*«, predată de corul mixt cu solul de tenor al d-lui Ilie Popoviciu și solul de sopran a d-șoarei Tatiana Dimitriev. Atât corul cât și solistii au secerat aplause frenetice și au fost siliți să repeteze cântarea.

Al. 7. și ultimul punct al programei a fost piesa teatrală, despre care mai sus deja am raportat. Finindu-se programa, publicul s'a împrăștiat prin sală și numai acum vedeai, că ce divers și totuși plăcut public era la oială. Printre modernele smokinguri vedeai talarile lungi preotești, portul bănețean pitoresc și uniforme strălucitoare ale ofițerilor; pe lângă cele mai noi opere ale model stau costumurile naționale documentând și prin aceasta că dacă e vorba de un scop comun, românul nu cunoaște deosebire de caste și toți aleargă spre a-și depune obolul lor pe altariul culturai române.

Consemnarea damelor prezente, durere nu o pot comunica, căci în culmea vocii bune am uitat să-o compun. Nu pot retăcea că compatrioții maghiari, sârbi și nemții s-au prezentat în număr foarte considerabil, o dovadă că trăim în cea mai bună concordie și stimă reciprocă cu cetățenii noștri de altă limbă și confesiune.

Dansul s'a început cu hora, deschisă fiind din partea d-lui Traian Boliaș cu soția și d-lui Ștefan Mioc cu d-șoara Aurora Penușan; în scurt timp s'a înșirat aproape tot publicul la horă, încât sala cea mare de la »Trâmbița« s'a dovedit de prea mică pentru această ocaziune. Și era mai mare dragul, văzând că chiar și maghiarii, sârbi și nemții dansau hora noastră.

Voia bună a durat până în zorile zilei și noi toți ne-am depărtat mândrii și făloși că ne-am născut români.

Succesul material cu nimic nu a fost mai mic ca cel moral căci, venitul curat care se va adăuga la fondul reuniunii, de cântări face aproape 500 coroane.

Dee bunul D-zeu, ca la Rosale, pe când s'a proiectează aranjarea unui mare concert, să ne întâlnim iarși cu voi bună.

Sabin.

Petreceri.

Tinerimea română de pe Coasta (Brașov Scheiu) invită la petrecere colegială, declamatorică-teatrală, împreună cu dans ce o va aranja Sâmbătă în 19 Februarie st. v., (4 Martie n.) a. c., în sala »Hotelului Central« Nr. 1 în scop filantropic. Dirigent: Dl. Nic. Oancea. Comitetul. Din venitul curat o parte se destinează spre scopuri filantropice, iar altă parte se alătură la »Fondul Tinerimei Române de pe Coasta«. În pauză se vor juca »Călușerii și Bătuta«. Programa: șase puncte cor și piesa teatrală: »*Doctorul fără voie*« comedie în 3 acte de Molière.

Tinerimea română din Galați invită la producțiune teatrală, ce o va aranja Sâmbătă, în 19 Februarie (4 Martie) 1911 în sala cea mare a birului comunal din loc. Venitul curat este destinat pentru augmentarea bibliotecii parohiale din Galați. Pentru comitetul aranșator: Traian Păcală, Petru Tănase, George Bruda. Program: I. Ruga dela Chisetu, comedie populară într'un act, de Iosif Vulcan. II. O ședintă comunală, comedie în două acte, de George Stoica. După producțiune urmează dans. Va cânta fanțara națională din Galați.

Reprezentanța gimnaziului rom. gr. or. din Brad, aranjează o petrecere cu dans la 5 Martie n. 1911, Duminecă seara în Brad la hotelul »Coroana«. Venitul curat se folosește pentru organizarea bibliotecilor de clase dela gimnaziu. Pentru comitetul aranșator: Vasilie Dămian prot. dep. dietal, prezident Cornel Lazar p. pr. episcop. Dr. P. Opișă prof., episcop-cassar. Aron Roman, paroh, episcop. Alexandru Draia inv. i. p. episcop-controlor.

ECONOMIE.

Zahăr și Miere.

(Urmare și fine)

Țara românească era vestită pentru miere și vindea Turcilor, nu de voe, căci fiecare ar fi ținut să

aibă belșug, vorba-i că Turcul dă cu sila bani pe miere. Era tot una cu bătae și chiar moarte, de n'ar fi dat mierea arvunită. Fără îndoială că mierea e și mai folositoare decât zahărul, fiind că are în ea un fel de acreală, care e în potrivă multor molute de gât și de gură. Pe urmă e mai potrivită și se mistue mai lesne decât zahărul. Nenorocierea e, că mierea a ajuns azi mai scumpă decât zahărul, din pricina că oamenii s'au desvâțat de crescut albine. Ar trebui învățați sătenii cu creșterea albinelor, îndemnându-i să și dea silința să le prăsească iar, de vreme ce mierea e de așa mare trebuință. Doar ele n'au nevoie de pășune, când câmpul și pădurile sunt înflorite culeg de-acolo hrana; când nu, ori când sunt prea departe, atunci se pot sămăna flori, cari le plac, în restimpuri, ca să aibă totă vremea cât lucrează. Albinele nu cer nici muncă, mare nici vreme multă, ci puțină grije și în câțva timp țara ar fi îmbelșugată de miere, iar copiii fiecărui sătean n'ar duce dorul și lipsa unei hrăni atât de folositoare.

Copiii cum am spus, nu din laconie, se bat după dulce, ci din pricina că simt o nevoie neapărată de el. Înmulțindu-se mierea, fabricanții ar fi siliți să coboare și prețul zahărului, de vreme ce se știe că chilogramul de zahăr făcut din sfeclă, nu costă mai mult de zece-douăzeci de bani. În alte țări este zahăr nerafinat foarte eftin, anume pentru vite. Până ce însă vom avea asemenea vremi ferice, tot e mai eftin să se întrebuințeze zahărul în locul băuturilor. E și mai sănătos și mai eftin. Un chilo de zahăr ține tot atâția bani cât și unul de țuică ori rachiu, pe care îl bea într'o zi, pe când zahărul poate ajunge la o casă întreagă trei patru zile la ceaiu și de dat copiilor câte o buchiță două.

Cu asemenea mijloace se poate mai cu folos lupta în potrivă băuturilor spirtoase. Zadar nic vom striga pe toate cărările: »Nu beți oameni buni, că vă otrăviți«. Ei tot vor bea, fiind că așa cere organismul lor slab și prost hrănit. Trebuie să vedem din ce pricină beau și să căutăm a înlătura acele pricini.

Când omul se simte slab, sfârșit, sleit de puteri, fie din pricina muncii, fie din pricina unei hrăni neîndestulitoare, va face orice, numai să scape de această simțire de sfârșeală și slăbiciune, soră cu moartea. E întocmai ca bolnavul, care ia cele mai amare băuturi, numai să și capete sănătatea.

Băuturile spirtoase îl înșeală un minut, o clipă. Numai a înghițit-o și i se pare că a și câpătat puteri și s'a întrămat. Putem spune orice: de aceste momeli e greu de luptat. De aceea trebuie luate lucrurile mai dela început, și căutat ca oamenii să nu fie sleiți de puteri și deci să nu ajungă la momala spirtoaselor. Trebuie din vreme să vedem cum s'ar putea mai bine drege pierderile ce le are omul cu munca grea, de a căuta încă din copilărie să-i fie trupul plin de sănătate și de vlagă și atunci nu ne vom teme că se va apuca de băut. Va înțelege lesne, că băuturile sunt otrăvitoare, când slăbiciunea trupească nu-l va momi. Omul adesea nu bea de sănătate, ci de boala slăbiciunii câpătată încă din copilărie, din pricina hrănei neîndestulitoare sau nepotrivite. Deci îndemnând poporul să întrebuințeze zahăr și să crească albine, câpătăm două bunuri: se va hrăni mai bine și se va desbăra de beție.

(„Albina”)

Sofia Nădejde.

Cea mai ideală acoperire a podelelor
cu metru, așezate cu lucrători experți li-
ferează cu prețuri foarte ieftine.

Preliminar și Mostre gratis și franco trimite gratis și franco Magazinul principal Em. Mayer et Cie. Esecutări de lucrări mai mari se pot vedea
în localitățile Institutului de păstrare (**Sparcassa**) și și în biroul băncilor: „Creditbank“ Mihalovits et Nussbacher precum și în prăvăliile din
nou aranjate al firmei **I. L. & A. Hesshaimer.**

LINOLEUM

neted și florilta de ori și ce lățime
Filiała noastră „**WARENHAUS**“ târgul
Grăului Nr. 9. Telefon 52.

ATTENTION.

„AIDA“ VERGE și „BLUE STAR“ CONTINENTAL

hârtie de cigarete veritabilă numai cu insigniile ce se văd pe anunț!
FERȚI-VA DE IMITAȚIUNI FĂRA VALOARE!

PENTRU COMBATAREA anemiei
gălbănării, slăbiciunii generală, mis-
tuire grea, lipsă de apetit, nervosi-
tate, friguri, este probat și cu efect
Vinul feruginos China

Se capătă la producător:
farmacia V. Klein, Brașov.

Cine vrea să capete GRATUIT un calendar frumos pe anul 1912.

Trimitem gratuit și franco!

Frumosul calendar „Amicul soldatului“ acelaia, care ne trimite
pentru porto și expedițiune suma de 30 fileri în mărci poștale.

Frumosul calendar „Prietenul cel bun“ acelaia, care ne trimite
pentru porto și expedițiune suma de 20 fileri în mărci poștale.

Frumosul calendar „Calendarul creștinului“ acelaia, care ne
trimite pentru porto și expedițiune suma de 10 fil. în mărci poștale.

Frumosul „Calendar umoristic și ilustrat“ acelaia, care ne tri-
mite pentru porto și expedițiune suma de 10 fil. în mărci poștale.

Adresa să fie legibil și corect scrisă.

Cine dorește să i se trimită unul din cele patru calendare
recomandat să mai trimită încă 25 fileri în mărci poștale.

Adresa noastră este:

I. Steinbrener

Verlagsanstalt in Winterberg, Austria.

Vasile Muscalu

primul
atelier
de curelar
român

în Brașov. Strada nouă Nr. 18 (casele proprii). Am onoarea recomanda
On. Public din Brașov și jur Atelierul meu de curelărie, provăzut
cu tot felul de hamuri de lux și pentru lucru, din piele de blanc,
precum și tot felul de curele de incins, șerpăre, șele în diferite
colori, artistic lucrate. Se primesc și reparații de tot felul, cu-
fere geante de călătorie și pungi, ect. ect. precum și plosci de
lemn îmbrăcate în curele frumoase, în mărimi și colori diferite.

La atelierul meu de pielărie din Brașov, coman-
dele poștale se efectuează grabnic și cu prețuri moderate

Fructificarea cea mai bună și cea mai modernă de capital!

Tuturor acelorora, cărora le zace mai puțin în interes, să-și lase capita-
lele lor erezilor, decât să-și asigure sieși un venit anual mai mare, deci tuturor
căsătoritorilor fără copii etc., dar și acelorora cari în urma funcției lor nu se bu-
cură de pensiuine, ca d. p. negustorii, calfele, diurnistii etc. le recomandăm la
singura bancă de asigurare indigenă **Transilvania** să-și acuire o

Asigurare de pensiuini

pentru capitalele lor.

După tariful nostru de pensiuini poți primi d. ex. pentru un capital de
K- 10 000 deșus la

40 de ani o penziune care începe la 60 de ani cu 22.70 % K. 2270.—
45 „ „ „ „ „ 65 „ „ „ 9.40 % K. 940.—
40 „ „ „ „ „ 65 „ „ „ 20.90 % K. 2090.—
50 „ „ „ „ „ 65 „ „ „ 10.90 % K. 1090.—

pecădefectele, casele de păstrare etc. aduc după acelaș capital abea cel mult
45 % = K. 450.—

Asigurare mai favorabilă de vârstă abea se poate închipui!

Afară de aceea mai recomandăm și tarifele noastre nou introduse
IG, XG, și XIXG la cari după tot la câte trei ani de asigurare să plătește o
parte de câștigul de 40%.

Toate celelalte asigurări pe viața omului se primesc în cele mai fa-
vorable condiții.

Prospecte se trimit la dorință franco și informații se dau la Direcțiune
în Sibiu și prin reprezentanți cu cea mai mare plăcere.

Reprezentanța pentru Brașov se află la

H. Hermann
Strada porții Nr. 51.

Aviz.

Aduc la cunoștința On. publice din loc și jur, cu deosebire comer-
sanților că mi-a sosit:

Pește sărat de tot felul,

marfă bună, precum și articole coloniale: **masline de volo și trile,
roscove, smochine** legături și în **cutii de lux, stafide roșii
și negre. Icre negre tescuite, icre roșii tescuite și icre
moi de crap.**

Vânzarea en gros și detail pe lângă prețuri moderate.

IOAN BIDU, Brașov.

1347,1—8.

Firmă veche.

AVIZ!

Subscrisul, aduc la cunoștința On. public românesc din
Brașov și dela sate, cumcă după o îndelungată praxă iau a-
supra mea

Planuri preliminare de ori-ce soi ce se ține de brașua zidăriei.

Primesc orice fel de zidire din nou cât și reparații
în mare și mic ce se efectuează după sistemul cel mai nou.

Primesc orice lucrări în beton, instalații de canalizări etc.

Fiind ca conducător la mai multe clădiri mari și mici
atât în Ungaria cât și în străinătate (România) dau garanță
pentru ori-ce lucrare,

Pentru înlesnire stau la dispoziția on. publice a mă aviza prin o
carte poștală.

Brașov, strada Țântașilor Nr. 34.

cu stimă

George Rusu
măestru zidar.

GEORG BARTHELMIE, mehanic

Telefon 380. Brașov, Strada Mihael Weiss 23. Telefon 380.

Reprezentantul mondial renumitelor „Ideal“ și „Erica“ ma-
șini de scris, „veritas“ mașini de cusut, mașini speciale pentru
meseriași, gramofioane, aparate de multiplicare, mașini de greblă,
mașini de dictat, lămpi electrice de buzunar, aparatențe clasice
primă, cordele colorate pentru toate fabricatele, colori mineografice,
radirgumi, place pentru gramophon. ace, mătase de cusut și brodat etc.

Atelier pentru mehanica fină,

Executare de **modele** patentate, de aparate fine mehanice, atelier
special de reparații pentru instrumente fizicale și electrotehnice
precum și fabricație de mașini de scris, de cusut, gramofioane,
aparate mehanice.

Important pentru proprietarii de mașini de scris Abonați cordele co-
orate și aparatențe. (Zubehöre). Predați mașina de scris unui spe-
cialist în paușal pentru reparare. Economisiți mulți bani și timp.
Școală pentru scris cu mașina.

Atelier de tâmplărie român.
Nicolae Voina
Brașov, str. Căpitanului 12
Pe Țocile 3, casele proprii.

Aduce la cunoștința on public.

că după ce afacerea mea de tâm-
plărie există de mai mulți ani, acum
mărimdu-mi din nou atelierul și
mesc ori și ce fel de comande
mobi'e precum și la Binale.

Nr. 1334 1-3